

Štengarůvček

Č. 3 / 2002

Z P R A V O D A J
O B C E Š I T B O Ř I C E

Stárci ze Šitbořic
kolem roku 1936

Z Á Ř Í * R O Č N Í K 8

Štengaráček – Výměna stráží

Ať je člověk zvolen do jakékoli funkce nebo úřadu, musí nutně myslet na to, že dříve nebo později bude třeba tenhle post opustit.

Při nástupu do čela instituce se povětšinou ta která osoba nějakou dobu trápí než se, lidově řečeno, otrká. Potom následuje doba, kdy může být na svém postu velice platná a dosáhne určité rutiny a dovednosti. Toto plodné období má u každého jiné trvání, ale každý se jednou opotřebuje. Předmět jeho činnosti ztrácí jiskru, nastává stereotyp je nanejvýš třeba nový impuls.

Pokud je člověk soudný, sám pozná, že je třeba odejít. Mám pocit, že se to v tomto případě týká mne. Konec volebního období zastupitelstva je pro odchod z místa šéfredaktora místního zpravodaje vhodnou příležitostí. Činím tak výhradně z vlastního rozhodnutí. Ze zkušenosti vím, že včasný odchod z vedoucího postu někdy věci velmi prospěje.

Původní rozhodnutí o vydávání místního zpravodaje zaznělo na některém z prvních zasedání obecního zastupitelstva na podzim roku 1994. Volba šéfredaktora zpravodaje tehdy padla na mou osobu.

Nejméně úsilí mi dalo vymyšlení názvu zpravodaje. Nápad přišel okamžitě. Štengaráček !!!

Byla to odplata a pomsta spolužákům z okolních obcí, za hanlivou nadávku „Štengarák“ při návštěvování měšťanky v Těšanech. A protože tenhle mindráček z tohoto názvu přetrvává částečně v Šitbořicích dodnes, nebylo úplně snadné tehdy tenhle název v zastupitelstvu prosadit.

U prvních dvou čísel zpravodaje jsem se trápil v podstatě sám. Titulní strany připravoval Ing. Josef Zelinka. Samozřejmě potom všechny ostatní velice hezky ilustruje dodnes. Od třetího čísla přibyl do redakční rady František Majer ml. a jeho příchodem dostává vydávání určitý řád. Projevilo se to jak v grafické úpravě, tak v pestřejším obsahu. Jeho originální básně na zadní straně zpravodaje.

Ve druhém roce vydávání, t. j. v roce 1996 začínají přispívat místní občané a učitel základní školy Václav Richter. Počátkem roku 1997 se přidává vrátivši se rodák Ing. Antonín Konečný. Oba dva posledně jmenovaní se také stávají členy redakční rady. Jejich příchod úrovni zpravodaje

velice prospěl. Příchod Ing. Antonína Konečného dává vznik odborné, zajímavé a místně prospěšné rubrice Vinařská besídka. V roce 1998 nabídl redakci spolupráci šitbořický rodák Josef Krupička z Valašského Meziříčí. Šitbořský historike, nám důvěrně známého prostředí i aktérů v jeho nezbedném vidění podány v šitbořickém slangu, jsou stále oblíbené. Tou dobou odchází ze Šitbořic člen redakční rady František Majer ml. Na jeho místo nastoupil Mgr. Bronislav Kolegar. To se

samozřejmě projevilo v grafické úpravě zpravodaje. Od roku 2001 vychází Štengaráček také v elektronické podobě na internetových stránkách. Toto nezištně uskutečňuje František Valíček ml.

Z praktických důvodů vycházel zpravodaj vždy na Velikonoce, před prázdninami, Václavskými hody a na vánoce. Vyhotovení jednotlivých čísel zajišťovaly pracovnice Obecního úřadu. V průběhu 8.letého vydávání Štengaráčku vyšla čísla poměrně zdařilá, horší a hlavně z počátku slabá, poznamenaná nezalostí věci.

Došlo také k různým překlepům a šotkům. Nejpovedenější šotek zarošťačil v čísle 1/2002 v příspěvku Petřův zdar. Jednalo se o poděkování za pomoc při pořádání Rybářského plesu.

Správně: „Také děkujeme žákům, paním učitelkám a učitelům za pomoc při výzdobě sálu.“

Šotek: „Také děkujeme žákům, paním učitelkám a učitelům za pomoc při výrobě salátu.“

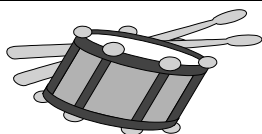
Nejhodnotnějším článkem z 30. dílného cyklu zpravodajů byl dle mého názoru příspěvek z čísla 3/1995 „Vzpomínání“, od již zemřelého místního pana děkana Pátera Jaroslava Hudece.

Na závěr své krátké rekapitulace chci poděkovat celé redakční radě za vynaložené úsilí, všem přispěvatelům včetně rodáků za jejich přízeň i všem těm, jenž se jakkoliv na tvorbě zpravodaje podíleli. Další hodnocení již nepřísluší mě nýbrž čtenářům.

Tímto přeji Štengaráčku do dalšího života mnoho dalších zdařilých výtisků

František Franěk
šéfredaktor

Aktuality z obce

Informace občanům

Znovu Štengar

Po zavedení sirných koupelí a potvrzení léčivých účinků si najednou i naše okolí uvědomilo, že náš pramen Štengar patří mezi nejkvalitnější sirné prameny v republice. My Šitbořáci to víme již několik století, ale začali jezdit zájemci z okolí i vzdálenějších míst. Přijedou, načerpají do velikých nádob někdy i 100 l. Potom se prý koupou doma zadarmo! To samozřejmě na úkor těch, kteří chodí pro Štengar pouze na pití. Stále častěji docházelo k poruchám čerpadla. Jednu noc nějaký vtipálek pustil čerpání a knoflík čerpadla ucpal sirkou až shořel spínač. Proto OÚ rozhodl zatím o omezení čerpací doby od 5. 00 do 22. 00 hod. V noci bude čerpadlo vypnuto. Dále se zakazuje čerpat do nádob větších jak 10 l.

Tato informace je již vyvěšena u pramene. Pokud však nedojde ke zlepšení, musí OÚ přistoupit k dalšímu omezení. Například přidáním dávkovacího zařízení, které načerpá požadované množství až po vhození peněžité částky. Takové zařízení již existuje např. u „Balbínova pramene“ v Brněnských Ivanovicích. Doufám, že v Šitbořicích toho nebude třeba.

Ing. Josef Zelinka

Internet

V Prázdninových dnech se pilně pracovalo na vytvoření internetových stránek naší obce, které by poskytly všem uživatelům internetu na celém světě možnost dokonale se informovat o naší obci. Textová část stránek je téměř dokončena. Zatím chybí odpovídající obrazová část. Je to také tím, že dosud nemáme digitální fotoaparát a scanner, pomocí kterého bychom mohli do stránek umístit starší fotografie. Také je problém sehnat dostatečné množství podkladů od jednotlivých organizací. Je třeba, aby se do budování stránek zapojilo více lidí.

Ing. Josef Zelinka

Pro postižené povodněmi

Ještě v průběhu povodní 14. 8. se mimořádně sešla obecní rada a rozhodla o uspořádání humanitární sbírky na pomoc oblastem postiženým katastrofálními povodněmi. Již při zahájení sbírky bylo rozhodnuto, že vybraná částka bude věnována konkrétnímu městu nebo obci. Naši občané věnovali **40 310 Kč**. Komise, která prováděla 23. 8. ukončení

sbírky se okamžitě spojila s povodňovým štábem v Českých Budějovicích a požádala tento krizový štáb o doporučení místa, kam máme peníze směřovat. Tento štáb nám doporučil město Hluboká nad Vltavou. Okamžitě jsme se spojili se starostou tohoto města a po jeho informacích jsme rozhodli o odeslání vybrané částky. Nedávno obdržel OÚ děkovaný dopis starosty z Hluboké pana Tomáše Jirsy a fotografii zatopeného města (k vidění na vývěsce OÚ).

Poděkování

Touto cestou bych chtěl poděkovat Vám všem, kteří jste jakýmkoliv způsobem přispěli do materiální humanitární sbírky na pomoc oblastem postiženým katastrofálními povodněmi. Tyto dary v hodnotě kolem 40.000Kč byly odvezeny do oblasti Litoměřic (Křešice, Terezín, Kopisty, ...).

Jsem rád, že jsme pomohli lidem, kteří pomoc nutně potřebovali.

Za to patří všem dárcům upřímné díky.

Za farní charitu Petr Krupička

Mimo finanční sbírku na OÚ ještě organizovala materiální pomoc oblastní charita. Středisko sbírky bylo na farním úřadě. Naši občané dávali především potraviny a hygienické potřeby v celkové hodnotě přes **40 000 Kč**. Při nedělní bohoslužbě 25. 8. dále věnovali věřící občané do finanční sbírky, kterou organizovala diecéze částku ve výši **106 100 Kč**.

Všem občanům proto patří velký dík.

Ing. Josef Zelinka

Slavný valašský zpěvák v Šitbořicích

20. července se ve společenském domě uskutečnil koncert věhlasné cimbálové muziky VONICA. Pominu skutečnost, že tento koncert byl ohlášen jako taneční zábava. Dlouho měli muzikanti převahu nad návštěvníky. Na úvod bylo asi 6 diváků, později jich bylo dokonce 30. Na naši obec docela ostuda. Asi v polovině koncertu se v sále objevil se svojí rodinou slavný lidový zpěvák z Valašska Josef Laža známý z mnoha vystoupení v televizi i z rozhlasových nahrávek. Přijel se podívat za svým kamarádem uměleckým vedoucím Vonice Jendou Zaviačičem. Zazpíval nám dvě krásné písně, ochutnal Štengar a odejel.

Škoda, takové osobnosti zase tak moc často do Šitbořic nejezdí.

Ing. Josef Zelinka

Stavební rozvoj obce

Na posledním jednání OR 16. 9. se dostavil ing. arch. Hučík a předložil zastupitelům 3 varianty pro zastavení zájmového území za Nikolčickou ulicí rodinnými domky. Podrobně seznámil zastupitele s každou variantou. Ti vznesli řadu připomínek, které byly projektantem přijaty. Zastavovací studie řeší území pro výstavbu asi 50 rodinných domků. Je k nahlédnutí na obecním úřadě. Na přípravě zájmového území se dále pracuje.

Ing. Josef Zelinka

Připravené investiční akce

Na příští rok je k zahájení připraveno:

- 1) Čistička odpadních vod a dokončení kanalizace na tuto stavbu po dokončení kanalizace
  - a) na ulici Divácká bude navazovat rekonstrukce silnice. Investor Správa a údržba silnic stavbu připravuje.
  - b) dále v návaznosti na dokončení kanalizace v obci se budou provádět rekonstrukce zbývajících místních komunikací a rekonstrukce zpevněných ploch, u radnice včetně sadových úprav.
- 2) Obnovení Novodvorského rybníka (při této stavbě bude rybník upraven i pro rekreační účely)
- 3) Dobudování sportovního areálu. Mimo fotbalové hřiště budeme zahajovat stavbu tenisových a volejbalových kurtů a dětského hřiště včetně dětského hřiště v mateřské škole

Vladimír Kulíšek

starosta

Nebezpečný odpad

Dne 14. a 15. října 2002, provede Obecní úřad Šitbořice s komisí pro životní prostředí Sběr nebezpečného odpadu. V uvedených dnech se bude ve stodole naproti Obecnímu úřadu vybírat nebezpečný odpad: televizory, autobaterie, zářivky, výbojky, plechovky od barev, olejů, v době od 7,00 - 18,00 hod.

Podle zákona 185/2001 Sb. jsou občané povinni likvidovat nebezpečný odpad na sběrném místě nebezpečného odpadu stanoveného obcí.

Děkujeme všem, kdo chrání naše životní prostředí.

Milan Němeček

předseda komise životního prostředí

Znovu k hodům

Loni jsme v podzimním čísle Štengaráčku informovali o tzv. „Hodovém právu“, co je to a proč se uděluje. Možná to někteří občané nečetli nebo nepochopili. Znovu jsem se několikrát setkal s názorem, který velmi ostře odsuzoval loňské

zavedení udělování hodového práva. Co prý to je za výmysl, že se to tady nikdy neudělovalo, že si chceme hrát na novodobou vrchnost apod. Požádal jsem proto prostřednictvím muzea v Kloboukách Etnografický ústav Moravského zemského muzea v Brně o pomoc při obhajobě tohoto zvyku. Obdržel jsem velmi obsáhlou informaci o hodové slavnosti na Moravě. Některé základní údaje uvádím.

V období od sklonku léta do adventu se na mnohých místech na Moravě pořádá tradiční slavnost obce, vesnice i města, zvaná **hody**, na Horácku **posvícení i pouť**, na severním Valašsku **krmaš**. Čas konání slavnosti určoval svátek světce, jemuž byl zasvěcen kostel (**patronské hody**). K významné změně došlo v r. 1787, kdy vešlo v účinnost nařízení císaře Josefa II. slavít v celé monarchii jednotné posvícení - **císařské hody** o třetí říjnové neděli v trvání dvou dnů. Četné hodování prý odvádělo poddané od práce. Toto nařízení nebylo nikdy plně respektováno. Mnohé obce se vrátily k dřívějším hodům nebo slavily oboje (**staré a nové hody, velké - hrubé a malé**). Jádrem hodů je křesťanská slavnost na počest posvěcení chrámu. Hlavním dnem byla neděle s dopolední bohoslužbou, dalšími pondělí a úterý, na které se rozložily zvyky a zábavy. Na mnoha místech platí hody i dnes za nejvýznamnější událost v roce. Ve velké části Moravy bylo pořádání obyčejů a zábav o hodech v rukou mládenecké organizace, která je doložena už k roku 1575. Své představitele - **stárky** si volili mládenci v různých termínech v roce, nejčastěji před hody. Obecní představitelové svěřili stárkům na dobu hodů řídicí a výkonné pravomoci - **hodová práva**. Postavení stárka bylo vyjádřeno v oblečení, např. v ozdobné vonici na klobouku či kabátu, a jejich pravomoc (zejména prvního stárka) pak v symbolech právní povahy. Např. ozdobená šavle, prapor - fedro, krátké ozdobené dřevo - ferule, vrub, který si stárek zavěsil k boku, s nímž spolu s hostinským měřil spotřebu piva. Mnohé povinnosti a s nimi spojené výdaje, měly o hodech také dívky - **stárky**. Od ostatních dívek se odlišovaly krojem a úpravou hlavy.

I dnes je hodová slavnost příležitostí k upevnění příbuzenských, sousedských a rodáckých vztahů navzájem i k místu bydliště, k rodišti, k obci. Pořádání hodů a jejich bývá projevem prestiže obce. Hodové slavnosti se v posledních letech nově vytváří i v nově osídlených místech nebo i v okrajových čtvrtích velkoměst, např. v Brně na sídlišti Vinohrady.

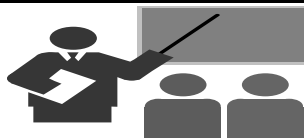
Proto jsem názoru, že je dobré obnovovat i v naší obci staré tradice, které ve dvacátém století zanikly. Snad hody pomohou k upevnění hrdosti na svou obec, na své rodiště.

Ing. Josef Zelinka

kronikář

UZÁVĚRKA DALŠÍHO ČÍSLA: 10. prosince 2002

Dál prosíme přispěvatele pokud přidávají fotografii, aby nám pro lepší kvalitu přetisku zapůjčili buď originál nebo dodali obrázek e-mailem- adresa viz tiráž.

Základní škola

Sedmnáct dětí vyšlo s brašnou na zádech poprvé do školy. Při zápisu jen tak nahlédli mezi školáky, ale od teď...

V pondělí 2. září 2002 jsme zahájili další školní rok a rázem se opět naplnilo všech dvanáct tříd. O 232 dětí se bude starat 17 učitelů, vychovatelka a sedm správních zaměstnanců. Přivítali jsme nové paní učitelky: Mgr. Martu Vymazalovou (CH - Tv), Ing. Janu Kodýsovou (AJ) a vychovatelku školní družiny Ivetu Koutnou. Přejeme našim učitelkám, aby se jim v Šitbořicích líbilo, vždyť naše škola nabízí žákům i učitelům dobrý kolektiv a pěkné prostředí.

Každým rokem se snažíme ve škole něco vylepšit. Letos jsme koupili do školní družiny nový koberec a dětský nábytek, v kabinetech se rozšířily prostory k ukládání učebních pomůcek a přes prázdniny byly provedeny natěračské, malířské a údržbářské práce.

Nové, čisté a útulné prostředí určitě přispívá ke zpříjemnění pobytu ve škole a motivuje děti k šetrnému zacházení se školním vybavením.

Letošní šestáci mají nově zařízenou učebnu, která bude sloužit i jako internetová studovna pro všechny žáky školy. Začátkem července zajistil Obecní úřad její vybudování a vybavení v celkové hodnotě 160 tisíc Kč. Byly zajištěny elektrické rozvody, zakoupeny počítačové stoly, žákovské lavice a židličky. V rámci projektu "Internet do škol" získala škola do své správy lokální počítačovou síť -

šest žákovských počítačů připojených s laserovou tiskárnou k serveru, jeden počítač pro správce sítě i pro učitele a nezbytné programové vybavení. Díky Obci, která pro žáky zakoupila ještě dva nové počítače, mohou dnes žáci v internetové učebně pracovat na osmi počítačích. Internetová studovna bude sloužit především pro společnou výuku, ale děti budou mít možnost využívat ji rovněž individuálně k osobnímu vzdělávání. Prohlížení internetových stránek je pro všechny žáky zdarma.

V následujícím období čeká naši školu změna. Zákon č. 284/2002 Sb. ukládá obci, která je zřizovatelem školy, zajistit změnu právní formy nejpozději do 1. 1. 2003. Namísto zrušených okresních úřadů budou státní správu ve školství vykonávat zčásti obecní úřady obcí s rozšířenou působností a zčásti krajské úřady. Všechny školy nabudou právní subjektivitu s příslušnými pravomocemi a odpovědností. Tato změna neovlivní průběh výuky žáků ani plynulý provoz školy.

Naším žákům přejeme, aby v sobě našli dostatek sil k dosažení úspěchů, rodičům přejeme hodně radosti ze svých ratolestí a učitelům mnoho trpělivosti.

Jarmila Novotňáková
ředitelka školy

Mateřská škola

Provoz v tomto školním roce byl zahájen 2. září 2002 a to hned celý den. Zahajovací den byl letos veselejší, protože díky panu starostovi se podařilo v mateřské škole udělat hodně oprav a úprav. Hlavně nás těší nové oplocení školní zahrady. Obec pořídí pro naše děti průlezku s přístřeškem se skluzavkou a kreslicí tabulí pod názvem "Tomáš".

V provozu jsou dvě třídy, které jsou stoprocentně naplněné. O 50 dětí budou pečovat čtyři učitelky a tři správní zaměstnanci. Přejeme si, aby školní rok 2002 - 2003 byl pro děti úspěšný.

zaměstnanci mateřské školy

Vinařská besídka

Každá Vinařská besídka v Štengaráčku začíná vyhodnocením průběhu počasí a tak bude začínat i tato. Vinná réva nepřežimovala příliš dobře. Dřevo nebylo sice poškozeno, ale došlo k mrazovému poškození oček, takže byl problém při řezu u některých odrůd vybrat dřevo na tažeň, který by mělo potřebný počet zdravých oček. Celková zásoba vody v půdě byla nízká, z důvodů podprůměrných srážek na začátku roku 2002. Slazení révy začalo ve 12. týdnu a rašení ve druhé dekádě dubna. Rašení se vlivem nižších teplot opozdilo asi o jeden týden. V období před květem se v některých vinohradech vyskytl silný výskyt plísně révové - perenospor. V průběhu kvetení, které začalo v první dekádě června, se vyskytlo několik chladnějších a deštivých dnů, což někde vyvolalo mírné sprchání některých odrůd. Suché a teplé dny koncem června, které byly provázené občasnými přívalovými dešti, již neovlivnily úrodu hroznů. V dalším období, to je od 17. 6. do 18. 8. nejvíce napršelo v 31.-33. týdnu, což velmi příznivě ovlivnilo kvalitu hroznů, čeho dokladem může být rok 1977, kdy také vinice byly již od počátku července dobře zásobeny vodou. Po teplotní stránce jednotlivé týdny v tomto období kolísaly od silně nadnormálních (25 týden), až po normální. Nejtepleji bylo 29. 7. kdy teploty vystoupily až na 34, 3 °C. V celku je možné konstatovat, že v tomto roku počasí přálo vinohradům a ochrana proti chorobám a škůdcům se zvládla bez těžkostí s minimálními náklady.

V době, kdy vyjde toto číslo Štengaráčku, budou vinohrady už po sklizni, protože tato v Šitbořicích začínala vždy dříve než v okolních obcích. Jedny k tomu hnala snaha už mít nové víno, protože staré se už minulo a druhé zase strach z nepříznivého počasí. Proto by bylo zbytečné psát o přípravě na zpracování hroznů, ale aktuální je ošetřování mladých vín. Kdo lisoval neodzrnlé hrozny, anebo kdo nestačil mošt odkalit, měl by vykonat první stáčení vína co nejdříve a nečekat až se úplně vyčistí. Většina kvasinek, které jsou již usazeny na dně nádoby, už jsou nečinné a dokvašení zabezpečují kvasinky tvořící slabé zakalení vína. Delším ležením mladého vína na kvasnicích vznikají ve víně drsné chuťové projevy a

je možný i vznik kvasničné příchutě. Současně se při přetáčení víno provzdušní a tím se podpoří dokvašení vína a jeho rychlejší vyčištění. Při prvním stáčení by se měl také doplnit obsah síry a to plyným oxidem siřičitým. K tomu se nejlépe hodí sirmé plátky. Spálením jednoho plátku v nádobě o obsahu 100 litrů vznikne 5 g oxidu siřičitého (SO₂), ale po naplnění pohltní víno jen 2, 5 g, takže 1 litr vína obsahuje 25 mg oxidu siřičitého. Dalším způsobem je síření pyrosulfitem (kalium pyrosulfit, disiřičitan draselný). Z pyrosulfitu se uvolní do vína jen poloviční množství, takže k zasíření litru vína na 25 mg oxidu siřičitého musíme použít 50 mg pyrosulfitu.

Doporučené dávkování oxidu siřičitého

Období síření	na 1 litr
Zasíření drti před lisováním	25 mg
Zasíření moštu před kvašením nejméně	50 mg
Zasíření vína po dokvašení	10 mg
Zasíření vína při prvním stáčení nejméně	25 mg
Zasíření vína při druhém stáčení	15 mg
Zasíření vína během školení	20 mg
Zasíření vína před lahvoáním nejvýše	25 mg

Oxid siřičitý se uvolňuje z pyrosulfitu jen v kyselém prostředí, proto jej není možné rozpouštět ve vodě, ale jen ve víně. Uvedené dávky oxidu siřičitého není možné používat paušálně, ale vždy podle stavu vína a nejlépe podle zjištěného obsahu síry ve víně. Pro zjišťování obsahu kyselin, cukru a síry jsou již k dostání zkušební roztoky. Je třeba pamatovat na to, že víno, které je stále v plných a pravidelně dolévaných nádobách, nemůže přijít do styku s tak velkým množstvím vzduchu, aby se nadměrně okysličovalo a proto spotřebuje i menší množství oxidu siřičitého. Čili je třeba zacházet s vínem tak, aby se síření mohlo omezit na minimum. Je důležité přesunout síření na počáteční období výroby, to znamená sířit rmut, mošt a mladé víno a v pozdějším období není již potřeba síření tak velká.

A protože se letos dříve sbíralo, splní se stará pranostika: „ Na Svatého Václava českého, pijeme víno z nového !“

Ing. Antonín Konečný

Šitbořský historke

Já chlap, te chlap, te bochte sníme

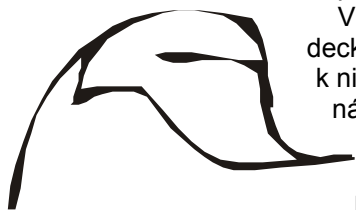
Francek Pivoňka bévale pacholkem na panským dvoře. V devatenástým roko, po první válce, bel dvůr zrušené ha polnosti rozparcelovaný. Stréček potem pomáhale tetičce handluvat. Nechcelo se jim chodit po dědině s škořošňo na zádech ha pěške do Sokolnic na vlak do Brna, ha tak kópile koňa, takový staró herko. Kópile ho vod koňskýho handlířa Hnilice v Těšanech. Naši stařeček se Francka ptale: „Čém bodeš teho koňa živit? Deť ten tvůj kósek roli v Prošňáko nestačí hani pro kozo.“ Stréček se jim svěřile, že dělajó s koněm pokus: „Každé tédeň hobírám koňovi trocho futra, sečke he vobroko, ha tak ho chco vodnahočit žrat. Dež jim kůň zdechł, nadávale: „Potvora šmatlavá, to mě hodělal na truc. Deť ten poslední tédeň huž žádný futro nedostál.“

Jodno sme jim s našó cirgulárkó pořezale na zemo dříví. Na voplátko nám šle potem ve žňa posíct na Nívko s nima

rýž. Já sem šel vodbírat. Dež belo k jedenásté hodině, hotřele se stréček čelo, vobrátilo se ke mně ha povídajó: „Jářko, je horko. Te seš mladé, já staré, podme se vodpočnót do chládko pod střešňo.“ Vobá sme za chvílo hosnole.

Francka probodile haž dež došle naši stařenka s plnó kabeló makuvěch bochet ha s klbaňó čerstvýho Štengaro. Stréček se mnó zatřepale ha povídajó: „Jářko, stává! Já chlap, te chlap, me te bochte sníme.“ Za chvílo bela kabela prázdná.

V chalópce mívale s tetičkó decky pár koček. Negdy se k nim zatólale za kočkama na námluve cizí kocóři. Dež se podařilo stréčkovi kocóra chetnót, tak ho strčile do měcha ha bóchle s něm na náspěch vo kameň. Z večiněných kůžek dělale chlapům míške na tabák. V kočičákovým míško tabák neveschl ha držěl furt vůňo. Nekery tetičke jich pomlóvale, že z těch kocóřů jedle maso.

Jedno si nechale s tetičkó na chov svýho kocóra. Řikale mo Felix. Ten se jim hale moc nevedařil. Dokád' bel kotě, tak bel hravé ha všeci ho měle rádi.

Děcka se s něm hrávale ha vozile ho v peřinkách na vozěčko. Za rok hale z něho verůstl macek ha začál bet mlsné. Stréček řikale, že se potvoři vobrátila nátura. Přestal mo šmakuvat chleba z mlíkem ha

spózel jenom za masem.

Votevřeném voknem vetahl z komore šrůtko hozenýho masa. Druhé deň se dostal do králíčárně, gde z hnízda malých králíčků nic nezvostalo ha sósedovi Bednařikovi zežral pár malých kuřátek.

Francek sakruvale ha slibuvale kocórovi, že ho chytnó do měcha. Felix se stréčkovi vehébal ha chodil dum tenkrát, dež nebele duma. Jedno před nima hotekl po žebřo na hůro. Stréček zdělale žebř ha na kocóra křičele: „Potvoro zdechni tam hladem.“ Dež došle na dvůr, tak viděle, že Felix pelášil na Hradisko. Naši stařenka potem říkávale, dež kočka nechcela žrat: „Zdechneš hladem, jak Pivoňkuj kocór.“

Jedno došle z roli dum trocha spíš, ha viděle, že kocór spí v teple v kocheni ho šporhelta. Vzale na mlatě měch vod herteplí s provázekem na závázání, poticho votevřele dveři ha chcele skočit po kocórovi. Podařilo se jim zapackuvat vo lavko ha spadle na zem. Kocór se zbodil ha skočil votevřenéma dveřima do seknice pod lůžko. Stréček žďórale do něho metló, habe ho vehnale. Felix zaprskál, skočil na tetiččino trohlo, gde měle vobrázke, soške ha skleničke z pótí, všecko zhodil na zem, he hromničko s porculánovém svícnem, veletěl votevřeném voknem he s firhačkama na zahrádke ha na Hradisko do hagácek. Tetička řikale, že to v seknici vepadalo jako po zemětřesení.

Kocór svýmo vosudo, hale nehotekl. Jedno šel vokolo ze Staré Hore hočitel Hanák s flintó. Stréček mo řekle, hať jim Felix, keré se vehřival na kalenici ho komína, zastřelil. Broke proděravěle jeho kočuch hale tak, že z něho nešlo míšek na tabák hodělal. Nakonec jim z něho tetička hošile po večiněni ledvinové pás, habe jich v zémě zahřival, ha tak jim připomínal nezvedenýho kocóra.

-KÁ-

Je naše obec pěkná?

Takovou otázku mi položil německy inspektor dne 17. 7. 1944 při přijímacích pohovorech na Vyšší vinařskou školu v Mělníku. Na otázku jsem odpověděl: „Ano, má rodná obec Šitbořice je pěkná“, protože bych musel být špatný člověk, kdybych nepovažoval za pěkné místo, kde jsem se narodil a kde jsem prožil své mládí. Moje odpověď se mu líbila, a tak mi po několika dalších otázkách řekl: „Jste přijat.“ Z toho jsem měl velkou radost, jenomže než začal školní rok, byla vyhlášena totální mobilizace, všechny střední školy byly zavřeny a studenti se museli přihlásit na pracovních úřadech a ty je potom přidělily na práce do průmyslu nebo zemědělství. Mne přidělili do Martinic statkáři Fialovi a později jsem byl nasazen na zákopové práce do Rakouska a do školy jsem nastoupil po přechodu fronty 22. 6. 1945.

Ale vrátím se k mé odpovědi. Vyrůstal jsem v Šitbořicích jako všechny děti. Vyrůstali jsme ve skromnosti, hlad jsme nemívali, ale jiné to bylo s ošacením a hračkami. Peněz v domácnostech moc nebylo, a tak nám nové šaty kupovali až jsme z nich vyrostli. Kupovaly se na jarmarcích v Hustopečích nebo v Kloboukách, nehledě se tak moc na to, jak se nám to líbí nebo ne, hlavní bylo, aby byly laciné a dlouho vydržely. Nosili jsme běžné šaty i po starších sourozencích či příbuzných. Nosili jsme, hlavně ve všední dny, šaty opřávané, říkali jsme zalátané, ale byli jsme spokojeni. Podobně to bylo i s hračkami. Málo se kupovaly, většinou je uměli vyrobit otcové a dědečci, a to jen pro menší děti. Ty větší hračky vlastně ani nepotřebovaly. Všechno co bylo okolo nás se dalo využít na hraní. Jak přišlo jaro, začaly se hrát kuličky. Hliněnky se kupovaly, bylo jich za korunu až dvacet. Skleněnky jsme získávaly z rozbitých lahví od limonád a cimentky se nosily z Brna ze škrobárny, kde s nimi čistili sudy. Každý kluk musel mít a měl svůj kapesní nůž, většinou kudlu nebo rybičku a tyto jsme uměli použít na všechno. Hrál se s nimi na bodanou, dělali jsme vrbové píšťalky, vyřezávali ze dřeva, krájeli chleba a špek; zkrátka takový nůž byl na všechno. Na hraní jsme měli vlastně celou dědinu a její okolí. Hrávali jsme si na schovávanou, na zloděje a četníky, na potoku stavěli zástavy, v rybníku jsme se učili plavat a koupali se spolu s husami a kačenami, o žních jsme tam chodili namáčet povísla a v zimě se klouzali na ledě. Dalším takovým prostorem byly Líchy. Tam jsme chodili chytat veverka, trhat sněženky a konvalinky, chodili jsme tam na houby a lipový květ, řezat májky k Božím Tělu, sbírat duběnky, jahody, dřínky, klokočí anebo jsme jen tak po Líchách běhali.

Nebyly pro nás jen hry, ale měli jsme i povinnosti. Obvykle, po návratu ze školy, jsme našli na stole křídou napsané rozkazy, co máme udělat. Tak jsme museli nachystat krmení pro dobytek, přebrat brambory, vyházet prasatům hnůj nebo byl rozkaz jít za našimi na pole pomáhat třeba

kopat brambory, to jsme chodili rádi, protože jsme je tam potom mohli upéct.

V neděli bylo naší povinností jít ráno na mši a odpoledne na požehnání a tam se chovat, jinak si to s námi na místě vybavil strýček, co měl nad námi dozor a doma potom otec, protože takový přestupek se nedal utajit. V neděli a ve svátek jsme hrávali kopanou. V dědině bylo několik klukovských SK = sportovních klubů, jako SK Dolní konec, SK Dědina, SK Kuchyňka, SK Horní konec, SK Véhon, zkrátka, kde se sešlo několik kluků a kde byl nějaký plácek, tak se tam založil SK a hrálo se. Většinou jenom „puckou“, kožený kopací míč byl drahý, nejlacinější stál dvacet korun!

Takový byl náš život. Byli jsme vlastně součástí dědiny, součástí života na dědině. Všechny lidi jsme znali a všichni znali nás a všechno o všech se vědělo. Žili jsme šťastným životem, protože jsme jiný neznali. Málokdo se tenkrát někam dostal. Obvykle jen do Brna, někdy na školní výlet, na veřejná cvičení Sokola nebo Orla, na pouť do Křtin nebo Žarošic, na jarmark do Klobouk nebo Hustopečí, ale vždy jsme se nejlépe cítili doma. Vždy jsme považovali naši rodnou obec za nejpěknější a i když potom někdo musel odejít do světa, protože všechny nás Šitbořice nemohly uživit, na svou rodnou obec rád vzpomínal. Kdyby mu někdo položil otázku, jestli je jeho rodná obec pěkná, určitě by většina odpověděla: „Ano, já ji vidím stále pěknou!“

A jaká je skutečnost? Od roku 1944 jsem žil mimo Šitbořice, ale velmi rád se sem vracel. Měl jsem tu rodiče, sourozence, kamarády, ale hlavně proto, že jsem se tu cítil stále jako „doma“. Všechno mi tu stále připomínalo, že sem patřím a že jsem jen na chvíli odešel pryč. Sledoval jsem život v Šitbořicích ve všech dobách, i v té nejtěžší, v době sociálních a hospodářských změn, měl jsem obavu o budoucnost dědiny a jejich obyvatel, ale věřil jsem, že ten silný vztah k půdě a pracovitost občanů dokáže vyřešit nastávající problémy a život dostane jiný, ale pro občany přijatelný charakter.

Tak se i stalo, ale mrzí mne, že to tak není dál. Když vidím ty opuštěné družstevní objekty, když vidím ty zarostlé meruňkové sady a zpustlé vinohrady, je mi velmi líto vynaložené práce minulých generací. Nesouhlasím s tím, že to jinak nešlo. Vidíme přeci, že v některých okolních obcích to jde a někde to jde velmi dobře a že to jde dobře je zásluha lidí, kteří to umí a chtějí, aby to šlo dobře.

Sama dědina je stále pěknější. Udělalo se hodně na vzhledu obce, je tu voda a plyn, chybí čistíčka, ale tu se snad v několika letech podaří vybudovat. Skoro všechny starší domy jsou pěkně a moderně přestavěny, nové domy jsou již nejméně dvougenerační a i ty opuštěné, které teď slouží jako chalupy, jsou vlastně uchráněny před spadnutím. S potěšením jsem si prohlédl dům č. 58, jehož majitel mi s pýchou ukazoval jak jej opravil, ale přitom tam ponechal v původním stavu dřevěný

strop, dveře a kachlová kamna. Těším se ze všeho, co dělá dědinu pěknější, ale bolí mě, když vidím poškrábané a pomalované stěny, rozkopené dřevěné obložení na zastávce autobusů, rozlámané lavičky, polámané stromky a rozházené odpadky. To mohou dělat jen ti, kteří k obci, kde žijí, nic necítí. Kdysi jsme považovali všechno, co bylo v obci, za

naše a jako naše jsme to chránili, ale teď mám dojem, že to někteří berou jako by to nepatřilo nikomu, a tak se i chovají. Jak by asi odpovídali, kdyby jim někdo položil otázku: „Je vaše obec, kde žijete, pěkná?“

Ing. Antonín Konečný

Vzpomínky na dětství v Šitbořicích

3

Jak jsem málem přizabil stařenku

Už jsem si někde vpředu postěžoval na zpropadenou smůlu, která mě někdy, byl jsem přesvědčen, že nespravedlivě, pronásledovala. Býval jsem dle mínění vlastního i některých jiných, s výjimkou stařečka Martina, který mě označoval za „proletáře“, což podle jeho názoru bylo to nejhanlivější možné pojmenování, v jádru hodný chlapec, ale někdy se stalo, že se mi povedlo něco nedobrého, něco, co jsem vůbec nezamýšlel. A tak tomu bylo taky toho slunného podzimního odpoledne, když jsem přišel z Těšan ze školy, spořádal oběd schovaný v troubě a podle vzkazu zanechaného na stole se vydal nad cihelnu na pole, kde se říkalo V nových, abych pomohl našim kopat brambory. Maminka, stařeček a stařenka byli skloněni nad motykami a vybírali poslední řádek. Moc práce už na mě očividně nečekalo, a tak jsem začal prověřovat délku a pružnost provazu určeného k zajištění dvou pytlů brambor na trakaři. To konopné lano o délce asi tří metrů mělo na jednom konci kovový kroužek. Roztočil jsem provaz nad hlavou, jak jsem si myslel, že to dělají kovbojové, nezasáhl jsem však divokého prchajícího koně jako ten udatný chlapík v příběhu Honba za bílým ořem od Zaneho Greye, ale kovový kroužek narazil přímo do čela stařenky Petronily, která se napřímila, aby si narovnal záda. Padla na zem jako podřatá. Měl jsem za to, že je po ní, protože jsem točil lanem s velkou silou. Propukl jsem v hlasitý nářek, aby mi to všichni odpustili, že jsem to nechtěl udělat. Babička našťestí s pomocí maminky a stařečka za chvíli vstala a ohmatávala si velkou bouli na čele. Stařeček hněvivě volal pořád něco o proletáři, kterého nečeká nic jiného než šibenice a maminka mi hrozila, abych se těšil, až se vrátíme domů.

Maminka mě málokdy uhodila, a když, tak jen víceméně symbolicky. Avšak tentokrát jsem si byl jist, že nebude žádného slitování. Když jsem pelášil z kopce kolem cihelny domů, přemýšlel jsem, jak se výprasku vyhnout. Tady nabízím zaručený návod všem klukům, kteří se dostanou do podobných problémů: Je prokázáno, tedy za mých časů to platilo, že rodiče netrestají děti když se modlí, nebo když spí. Já sám jsem s tím dosud zkušenosti neměl, ale kamarád Ludva Bláha tvrdil, že jemu se to osvědčilo. Říkal, že jeho tatínek, hromotlucky řezník, nad ním jednou stál s napřaženým klackem půl hodiny, a pořád čekal až provinilec klečící před

křížem na stěně se zbožně sepjatýma rukama a drmolící pořád dokola Otčenáš a Zdravas Maria, řekne konečně amen, ale nakonec ho zlost přešla, mávl rukou a nezdárný syn, který měl pykat za to, že při hře s mladším bratrem skokem ze skříně roztrhl duchnu a všechno peří se vysypalo, ušel výprasku. Pak byla ještě jedna finta a tu jsem nyní zvolil já: vlézt do postele a předstírat spánek. Spící dítě se přece také nebije, to by bylo nelidské, jak každý uzná. Uznala to i maminka, když mě po návratu z pole našla ještě za plného světla, v trenkách, špinavé košili a s neumytýma nohama v paradní světnici v polorozestlané posteli, ve které jsme normálně vůbec nespávali. Samozřejmě jí muselo být jasné, že jen předstírám mrtvého brouka, ale protože měla laskavé srdce, a zlost ji už trochu přešla, a možná taky proto, že stařenku a stařečka neměla moc ráda, nechala mě být.

Brzo jsem stařečky udobřil, pomohlo mi, že jsem se pilně účastnil jejich dlouhých večerních modliteb, což ze mě učinilo znalce všech druhů růženců – radostného, žalostného, prosebného a dalších, jejichž názvy si už nepamatuji. Když jsem si za to přinesl od pana kaplana Hudce, který nás vyučoval náboženství, svatý obrázek, dostalo se mi pochvaly i od stařečka Martina, který na mě jinak většinou zhlídal.

Leckomu by se mohlo zdát, že jsem vlastně míval štěstí a klukovské rošťárny mi vždycky nějak prošly bez potrestání. Není tomu docela tak, už jsem se zmínil o citelném pohlavku za porouchání tatínkova kola a o školním výprasku za zneuctění klobouku pana řídícího. Od otce jsem dostal nařezáno ještě jednou, ale to stálo za to.

Ten den byl velmi nevlídný od samého rána a nevěstil nic dobrého. Při probuzení mě trochu bolelo v krku a když jsem pohlédl kuchyňským oknem na dvorek a uviděl, že střecha chlévu se leskne a poryvy větru s dešťovými kapkami mávají větvemi Urbánkovy panenské jabloně, bolení zesílilo. Maminka mi ale položila ruku na čelo a usoudila, že teplotu nemám, tedy fryško z postele a hajdy do školy. S námahou (že by předstíranou?) jsem do sebe vpravil hrnek kozího mléka s nadrobeným chlebem, vsoukal se do popruhů těžké kožené kabele ušité šitbořickým sedlářem z Kleinovy uličky a blátivou cestou přes Výhon a pak podél hřbitovni zdi se loudal do školy. Byl bych se snad včas

doloudal po silnici až do těšanské měšťanky, kdyby se nás takových loudalů nesešlo u křížku víc. Žádnému se nechtělo v takovém nečase pokračovat v cestě. Dám však hlavu za to, že povel k obratu jsem nedal já, nicméně s toužou sklopenou hlavou musím přiznat, že jsem nevznesl sebemenší námitky. Vrátili jsme se do dědiny a uvažovali co dál, když tu kde se vzal tu se vzal, zjevil se můj tatínek. Jak to? Byl přece všední den a on měl být v práci! „Co tady děláš, proč nejsi na cestě do školy?“ otázal se přísně. Zablekotal jsem něco, jako že mě není dobře a že se vrátím domů. Změřil zkoumavým zrakem mé kamarády, zda nevyhlížejí taky nemocně, a slíbil mi, že se brzo vrátí a že si to povíme.

Toho povídání moc nebylo. Zamračený rodič se

opravdu za chvíli objevil a poslal mě beze slova vysvětlení k Linharům pro šlauch na stáčení vína. Tužil jsem, že víno stáčet nebudeme, vždyť jsme žádné neměli, že ta gumová hadice má asi sloužit k něčemu jinému. Přinesl jsem zkroušeně šlauch, dostal jsem povel, abych si stáhl kalhoty, otec mě přehnul přes koleno, nebo přes lavici, no a to další už si každý pořádný kluk dovede představit. Samozřejmě jsem tu exekuci přežil, na svého otce jsem nijak nezanevřel. Považoval jsem nicméně za nespravedlivé, že vůbec neuvěřil, že mě bolí v krku, i když, jak se mi zdálo, maminka byla ochotná to potvrdit.

Miroslav Strouhal, Úvaly

Odpověď neznámému pisateli

(Dopis je přetištěn na následující straně)

Vážený občane (je škoda, že jste se nepodepsal). Dovolte mi, abych jménem obecního zastupitelstva obce Šitbořice reagoval na Vaše písemné připomínky. Vy máte plné právo veřejně svůj názor vyslovit, dovolte i nám svůj názor vyslovit popřípadě obhájit.

- Začínáte stavěním máje a přirovnáváte nás k Hitlerovi. Rozhodnutí o změně termínu stavění nebylo záležitostí obecního úřadu, ale sami si o tom rozhodli regnuti a jejich rodiče.
- Hodové právo je opravdu velmi stará tradice, která se v Šitbořicích už mnoho desítek let neudělovala. Vám připadá trapná, my se naopak domníváme, že vhodně oživí největší svátek v obci, kdy se sejdou celé rodiny příbuzní a rodáci. Loňský rok to bylo poprvé a opravdu se to moc nepovedlo. Pokud však mladí (stárci) nebudou mít o tento znovu obnovený zvyk zájem, tak ho samozřejmě vnucovat nebudeme. Znovu se pouze propochoduje vesnice a to bude vše.
- Některé investice podle Vás vypadají podivně a slouží jen skupince občanů. Tuto připomínku jaksi nechápeme. Společenský dům je snad pro všechny. Také je velkou hanbou, že naše obec dosud nemá sportovní areál a tenisové a volejbalové hřiště. Chceme dát občanům, hlavně mladým možnost sportovního vyžití raději než alkohol a drogy. Zeptejte se fotbalistů v jakém stavu bylo v minulých letech naše hřiště.
- Asi nemáte dost informací, když tvrdíte, že akce prospěšné všem stagnují (odpadové hospodářství, ČOV). Stavba ČOV je zcela připravena k zahájení, jedná se o akci za 55mil.Kč!! Součástí této stavby bude i tzv. „ekologický dvůr“, který bude řešit i odpadové hospodářství. Protože tuto stavbu nejsme schopni uhradit z vlastních prostředků, byla nám poskytnuta dotace z fondu ŽP. Avšak po katastrofických povodních v Čechách budou dotace směřovány především do těchto oblastí, tak bude zahájení naší stavby pozdrženo. Jinak by se už tento podzim začalo stavět.

• Divácká ulice nás bolí všechny, ale možná nevíte, že tato vozovka není majetkem obce!, ale jejím majitelem je Okresní správa a údržba silnic. Tu již mnoho let bombardujeme žádostmi o rekonstrukci. Oni se vymlouvají na nedostatek peněz.

• Nevím proč jste znechucen jednáním lidovců. Občané si zvolili svoje zastupitele v demokratických volbách (např. v obecní radě je jen jeden člen KDU-ČSL, v 15 ti členném OZ je jen 5 členů KDU-ČSL). Již 1.11. budou nové komunální volby. Všichni měli možnost jmenovat své kandidáty, případně se sami přihlásit jako nezávislí. Je tedy zcela na občanech, kdo se do voleb přihlásí a koho si sami zvolí.

• Štengaráček, nevím, jak pozorně ho čtete, ale každý autor článku je pod ním podepsán. členové redakční rady, pokud mají více článků, se podepisují zkratkou. Jejich jméno je na zadní straně obálky.

• Rubrika „Historke ze starých časů“ patří podle mého názoru k tomu nejlepšímu co tam tiskneme. Nevím zda jste rodilý Šitbořák, ale tak se zde opravdu mluvilo. Národopisně patříme do tzv. „Hanáckého Slovácka“. Jazykovědně je naše nářečí „Podbrněnská Hanáčtina“. Kouzlo historek, které jsou velmi dobře literárně zpracované, je právě v té lidové jadrnosti a navíc jsou ze skutečného života. Narozdíl od Vás znám velmi mnoho lidí, kterým se líbí a navíc je to jediný písemný materiál, který kvalitně dokumentuje staré Šitbořické nářečí.

• Prosím, přečtete si v nějaké odborné literatuře, co je to kýč.

• To jaké bude v příštích čtyřech letech obecní zastupitelstvo, máte i vy ve svých rukou.

Odlišně od Vás se podepisuji celým jménem.

Ing. Josef Zelinka
místostarosta obce

vážený pane starosto,
 musím reagovat na některá rozhodnutí OÚi Vaše, začnu prvním -stavění máje. Pouze Hitlerovi a vám se podařilo prolomit tradici sponunout termínů stavby máje. Prý s ekonomických důvodů, ale potom nechápu, proč se snažíte křísit mrtvé tradice ana hody předáváte nesmysl, kterému říkáte hodové právo. Opravdu nic trapnějšího jsem dlouho neviděl a asi dlouho neuvidím . Vdobě kdy se potýká většina obcí s pořádáním hodů - zase ek. důvody -u nás zavádíte nesmysl. Netvrdím že se neudělalo nic dobrého, ale toto sem rozhodně nepatří.Podivně vypadají i investice, které prospívají jen skupince občanů.Patří sem např. Spol. dům, hřiště apřílehlý areál -dnes oplocený - kdysi i rozsáhlá rekonstrukce OÚa je toho více, ale to nechám na jindy Naproti tomu akce, které jsou pro všechny prospěšné stagnují.Stále trvá špatné hospodaření s odpady všeho druhu ,havarijní stav ulice Divácké, chybí čoy amnoho dalších věcí na které by se dalo ušetřit, kdyby se nefinancovaly pochybné akce. Není to jen můj názor, ale mnoha lidí se kterými jsem o tom mluvil. Je také jasné že jsem otam napsal sám,

nebo je nás opravdu hpstka co se k tomu odhodlá.
 Mnoho lidí je znechuceno ijednáním lidovců, kteří jsou u obce hojně zastoupeni a hlavně jsou zvyklí prosazovat svoje zájmy na úkor ostatních.Pokud se na tomto nic nezmění, jen těžko se změní i postoj mnoha občanů k OÚ. Něco naznačila anketa najeře a bylo by dobré nani reagovat, jinak bude opět upadat důvěra občanů -voličů ,Jiště ke Šengaráčku, rubrika kde mloví nějaké stréček Krápal ve svých zážitkách je taky dost trapná, kdyby to napsal normálně, dalo by se tomu i zasmát, ale toto je kýč. Stejně vypadala v TV Nova ivystoupení našeho, chudáka, z řad stárků, které take tak mlovil před zhruba pěti lety, jako by to. nás v obci byla norma. Nejsem spisovatel tak je možná můj příspěvek neobratný, ale musel jsem už reagovat.Snad sena mne nebudete zlobit, ale chci zůstat v anonymitě stejně jako vaši příšvatelé do Šengaráčku pod zkratkami u mnoha článků, přeji Vám i ostatním členům zastupitelstva hodně zdaru ve Vaší práci pro obec. Spozdravem -Váš občan.

Šitbořická kolová

Úspěch šitbořické kolové v Německu

Dvě družstva žáků vyslal šitbořický oddíl, aby ve dnech 12.-14. 7. reprezentovala naši kolovou na 7. ročníku Mezinárodních Schwarzwaldských dětských hrách (Internationale Schwarzwald – Jugendspiele) v Lauterbachu v Německu. Tohoto největšího turnaje pro žáky a juniory do 16 let v Evropě (pořádaného současně jako Evropský pohár) se zúčastnilo 18 družstev z Německa, Francie,

bodů, ale i skóre. O vítězství tak muselo rozhodnout dodatečné utkání.

Tento zápas byl opravdovým vrcholem celého turnaje. Šitbořice měly na své straně publikum (snad proto, že jejich soupeř je o hlavu převyšoval), Lauterbach domácí prostředí. Po dramatickém průběhu zápasu, ve kterém už šitbořičtí prohrávali 2:0, se našim mladým reprezentantům podařilo v posledních vteřinách srovnat na konečných 2:2. Následoval penaltový rozstřel, ve kterém se výborným výkonem blýskl zejména brankář David Wamser. Ten za svá záda nepustil ani jednu ze střel

**Robert Zvolánek
a David Wamser
v Lauterbachu na
stupních vítězů.**

Rakouska, Švýcarska a České republiky. Jeho patronem nebyl nikdo jiný než několikanásobní mistři světa v kolové bratři Kingové, kteří pochází právě z Lauterbachu.

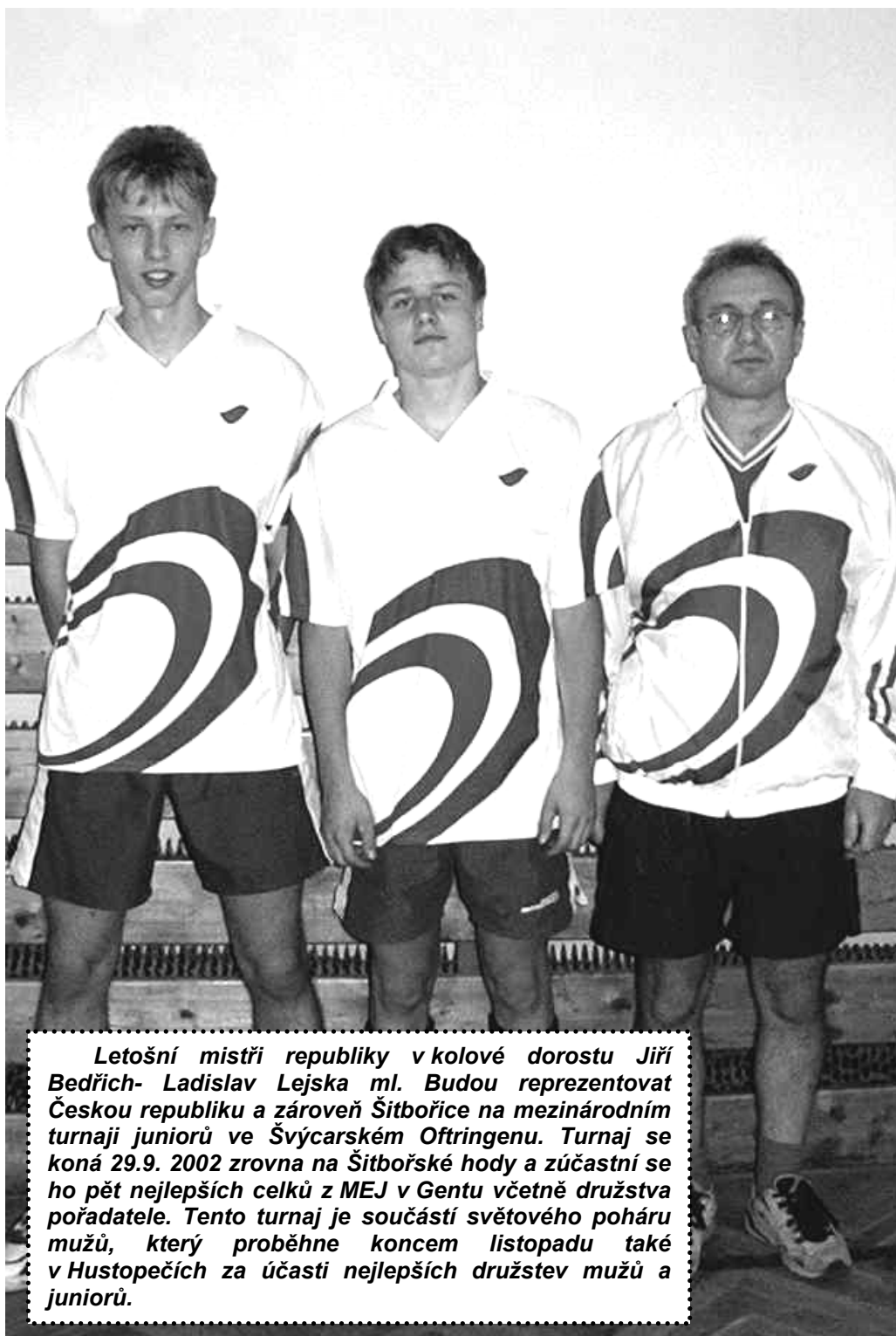
První družstvo Šitbořic (Robert Zvolánek, David Wamser) se po dvoudenním maratónu zápasů a výborných výkonech probodovalo až do tříčlenného finále proti dvěma domácím reprezentantům. Finálová skupina byla velmi vyrovnaná. Po vzájemných utkáních měli nakonec Šitbořice a družstvo domácího Lauterbachu nejen stejný počet

soupeřů a protože on sám i Robert Zvolánek po jedné penaltě proměnili, mohli se oba radovat z historického mezinárodního úspěchu šitbořické kolové. Výkon mladých šitbořických reprezentantů ocenil i několikanásobný mistr světa Jürgen King (v současnosti reprezentační trenér Německa), který jim zaslal blahopřejný dopis.

Druhá šitbořická dvojice (Oldřich Blaha, Tomáš Zelinka) doplatila na nepříznivé vylosování do nejsilnější skupiny a do finálových zápasů nepostoupila. Všichni si však domů odnesli

nezapomenutelné zážitky z krásné přírody kraje Schwarzwald a také z návštěvy největšího zábavního centra "EUROPA PARK" s největší horskou dráhou v Evropě, kterou pro ně organizátoři připravili.

Elita světové kolové v Hustopečích

Letošní mistři republiky v kolové dorostu Jiří Bedřich- Ladislav Lejska ml. Budou reprezentovat Českou republiku a zároveň Šitbořice na mezinárodním turnaji juniorů ve Švýcarském Oftringenu. Turnaj se koná 29.9. 2002 zrovna na Šitbořské hody a zúčastní se ho pět nejlepších celků z MEJ v Gentu včetně družstva pořadatele. Tento turnaj je součástí světového poháru mužů, který proběhne koncem listopadu také v Hustopečích za účasti nejlepších družstev mužů a juniorů.

Na světovou kolovou se však můžeme těšit i u nás. Město Hustopeče bylo pověřeno uspořádáním sedmého podniku Světového poháru kategorie Elite (World Cup 2002) ve dnech 29. -30. 11. 2002. Do Hustopečí se tak sjede výkvět mužské kolové z celého světa. Podle informací pořadatelů je o hustopečský závod mimořádný zájem vzhledem k tomu, že se jedná o předposlední závod Světového poháru a tedy jednu z posledních možností, jak získat body do této, po Mistrovství světa nejprestižnější, soutěže v kolové. Předběžné přihlášky poslali nejen družstva silné evropské čtyřky (ČR, Německo, Rakousko, Švýcarsko), ale i Francie, Belgie, Japonsko a USA. Světovému poháru bude předcházet mezinárodní turnaj juniorů, který se v Hustopečích pojede jako odvěta za Mistrovství Evropy této věkové kategorie. Protože pořadatelé chtějí

představit kolovou jako divácky atraktivní sport, chystají pro všechny velmi pestrý dvoudenní program pod názvem "Víkend kolové o Cenu města Hustopeče" s celou řadou zajímavých ukázek a soutěží.

Jan Zelinka

Tabulka Evropského poháru žáků:

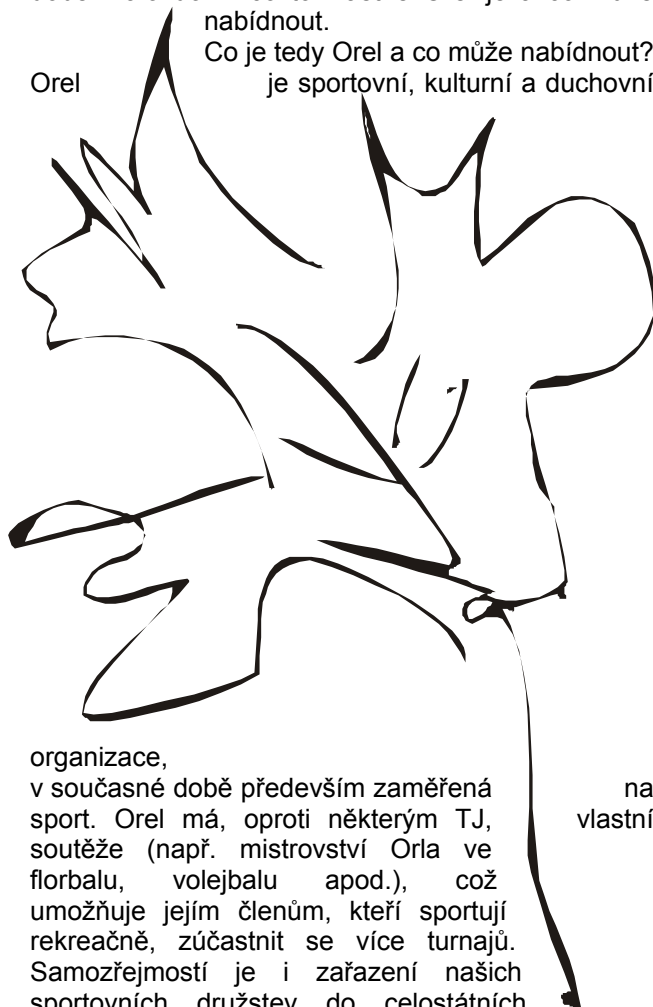
1. Šitbořice	(CZ)	43: 6 13
2. Lauterbach	(SRN)	38: 7 13
3. Schiefbahn	(SRN)	27: 7 11

SPORT PRO VŠECHNY

Jednota Orel Šitbořice v letošním roce oslaví 90 let od svého založení. Během této doby byla dvakrát zrušena a dvakrát znovuobnovena. V dnešní době málokdo ví co to vlastně Orel je a co může nabídnout.

Orel Co je tedy Orel a co může nabídnout? je sportovní, kulturní a duchovní

organizace, v současné době především zaměřená sport. Orel má, oproti některým TJ, soutěže (např. mistrovství Orla ve florbalu, volejbalu apod.), což umožňuje jejím členům, kteří sportují rekreačně, zúčastnit se více turnajů. Samozřejmostí je i zařazení našich sportovních družstev do celostátních soutěží.

na vlastní

V jednotě Orel Šitbořice je i několik dalších možností sportovat. Již delší dobu zde funguje oddíl florbalu, a to jak družstvo mužsko-dorostenecké (15 let a starší), tak žákovské. Žákovské družstvo, pod záštitou ZŠ Šitbořice, funguje rok a již se dostavili první úspěchy (třetí místo ve vánočním florbalovém turnaji žáků, první místo na turnaji mladších žáků v Kněžicích u Třebíče). I proto bylo rozhodnuto vstoupit od září s družstvem mladších (ročníky 1989 a mladší) do jihomoravské florbalové ligy.

Dále vzniklo i futsálové (malá kopaná) družstvo, s kterým od podzimu vstupujeme do Brněnské ligy malé kopané. V současnosti vzniká družstvo volejbalistů, které se 29. 6. 2002 zúčastnilo mistrovství Orla, konaném v Hradci Králové. Nelze vynechat kroužek stolního tenisu při ZŠ.

Toto je výčet těch základních sportovních činností jednoty Orel Šitbořice. Někteří, zvláště ti mladší členové, se mohou zúčastnit a účastní se i dalších sportovních akcí, jako jsou např. atletický čtyřboj, plavecké závody, přespolní běhy, basketbalové turnaje apod.

Spolupracujeme se základní školou, ale také s Jednotou Orel Těšany, s kterou pořádáme společné turnaje. V letošním roce jsme společně vstoupili do amatérské florbalové ligy mužů apod.

Organizace Orel je otevřena pro všechny, kteří rádi sportují, a to jak rekreačně, tak třeba i soutěžně. Případní zájemci o zapojení se do některé ze sportovních činností, se mohou informovat u p. Hály, v případě volejbalu a stolního tenisu přímo u vedoucích družstev (p. Kožárik a Ing. Halas).

Sportu zdar.

Jaroslav Hála
za jednotu Orel Šitbořice

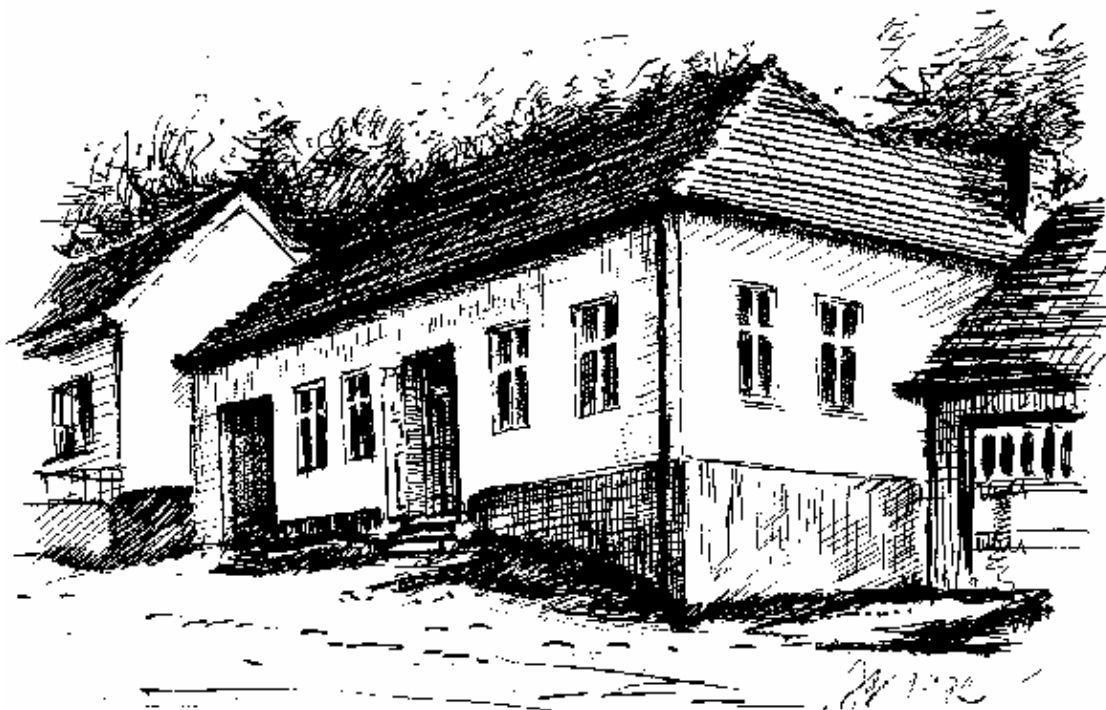
ŠITBOŘICE OPEN 2002

Letošní prázdniny proběhl již 4. ročník prázdninového tenisového turnaje ve čtyřhře mužů „ŠITBOŘICE OPEN 2002“, který pořádal TJ SOKOL Šitbořice. Zúčastnilo se ho 14 dvojic. Z předkola postoupilo do závěrečného finálového turnaje osm družstev, které se ve dvou dnech 27. – 28. 8. utkali o vítězství v celém turnaji. Ve finálovém zápase zvítězila bratrská dvojice Hanák Roman- Hanák David nad párem Bedřich Marek- Urbánek Jaroslav. Na třetím místě skončili Michal Hoferik a Konečný Drahoš. Vítězové z předchozího roku Nečas-Petrla

skončili ve čtvrtfinále, kde jim oplátili porážku z minulého roku bratři Hanákoví. Každoroční tenisové klání přitahuje do řad tenistů další nové hráče a tenisový kurt za sokolovnou nezahálí. Doufám, že příští ročník tohoto turnaje proběhne již na nových kurtech ve sportovním areálu obecního úřadu.

Ladislav Lejska
za TJ Sokol Šitbořice

KVÍZ

Obrázkem do zářijové hádanky je tato perokresba. Poznáte tento objekt? Autorem opět Ing. Josef Zelinka.
redakce

Jízdní řády autobusů

ze ŠITBOŘIC		z BRNA	
3:54	12:15 Ž	4:40	14:45 Ž
4:00 Ž	13:15 Ž	5:05 Ž	15:00 Ž
4:45 Ž	14:00 Nik	5:50	15:10
4:50 Nik, b	14:40	6:10 b	15:20
5:00	15:39	6:20	15:50
5:10	16:35 Ž	6:30	16:30
5:50 Nik	17:08	7:55	17:15
6:15 Ž	18:20 Nik	9:15	17:15 Ž
6:23	20:30 Ž	10:20 Ž	18:10
6:40 Nik		11:40 Ž	18:20 Ž
7:55 Ž		12:40	19:20 Ž
8:23		13:20	20:20
11:45		14:00	20:20 Ž
12:10		14:20	22:30
S,N, Sv		S,N, Sv	
4:12 a	14:08 Nik,S,a	6:35	16:20 N
6:12 a	14:20	9:00	17:10 S, a
9:27	17:00 Nik,S,a	12:10	18:30 a,c
12:22	17:13 Nik,N,c	15:00 S, a	19:35
	17:27 S, a	15:55 S, a	
	18:02 N		

a – nejede 28.9.2002, b – nejede 29 a 30. 10.
c - jede 28.10., nejede 27.10, Nik – nejede z „Na kopci“

ze ŠITBOŘIC		z HUSTOPEČÍ	
4:40 Kur	12:54 N,d,Kur	5:30	16:00
5:56	12:56	6:15 Ně.	16:30 N, d
7:13	15:15 Ně	6:30	18:40
7:15 Ně	15:27	7:50	22:15
9:02	16:55	12:00	
12:45	19:45	14:35	
ze ŠITBOŘIC		z HRUŠOVAN	
4:27		5:10	
5:36		14:20	
15:56		16:35	

d- nejede 27.X.

Tyto jízdní řády najdete také na místním infokanálu. Jejich zdrojem jsou internetové stránky www.vlak-bus.cz alias www.jzdnirad.cz, kde je umístěn Celostátní informační systém o jízdních řádech.

Odjezdy ze Šitbořic jsou uváděny vždy ze zastávky Nikolčická. Odjezdy ze zastávky Na kopci jsou o 2 až 4 minuty dřívější. V případě, že jde o spoj, který vyjíždí z naší obce ze zastávky Nikolčická a nejede tedy ze zastávky Na kopci, je za časem odjezdu poznámka „Nik“. Tyto informace jsou bez záruky.

Bronislav Kolegar

Vinařské pranostiky, přísloví a pořekadla

Naši předkové znali velké množství pranostik, přísloví a pořekadel týkajících se jednotlivých ročních období, plodin, života venkovského lidu a jejich starostí. Bývaly uveřejňované ve starých kalendářích, byly velmi zajímavé a někdy i pravdivé, anebo se jim hodně věřilo. Samozřejmě se týkaly také vinogradů a vína.

Prosím čtete:

- Poryješ-li na podzim vinici, příští podzim si můžeš koupit kožich a beranici.
- Na zimu révu-li vysadíš, z jara často zmrzlou ji vyhodíš.
- Když je dřevo révy hodně vyzrálé, bude na rok hodně vína.
- Pěkně - li na sv. Bartoloměje, po celý podzimek se slunce směje, víno dobré je.
- Kdyby byl sv. Bartoloměj vlastním bratrem sv. Matouše (21. 9.), to by bylo na vinici hej. Zatím co Bartoloměj slíbí to Matouš pokazí.
- Září víno vaří, co září nedovaří to říjen nedopeče.
- Čistý nový měsíc v říjnu, slibuje pěknou žeň vínu.
- Čím dříve v říjnu opadá z révy listí, tím úrodnější bude rok příští.
- Na sv. Martina, vína jsou již jiskrná.
- Když mráz na sv. Martina uhodí, na rok dobré víno se urodí.
- Víno doma z vinice - ve sklepě pokladnice.
- Vinohrad dovede člověka obléct, ale i vysléct.
- Bez konce potřeba, když je víno, není chleba.
- Mnoho vína, málo chleba.
- Kdo chce slopat, musí kopat.
- Vinohradu se daří dobře, když mu vinař řekne každý den dobré ráno.
- Zdravý sud, dobré víno - špatná bečka, víno břečka.
- Sklep dělá víno.
- K dobrému vínu není třeba hrát. rozveseluje samo.
- Dobré víno nepotřebuje ukazovatele ani hlasatele, chválí se samo.
- To je víno aby jím děti strašil.
- Starý přítel a staré víno jsou nejlepší.
- Vejce dnešní, chléb včerejší, tele šestinedělní a víno loňské.
- Voda mladým, víno starým.
- Voda sílí vola, tebe dobré víno.
- Mladé víno, staré ženy, čertovo je nadělení.
- Víno je zrcadlo mysli.
- Člověka při víně nejlépe poznáš.
- Sklenka vína mysli přidá.
- Červené víno, bílé koláče, ej, to se to na hody pije a skáče.
- Panská milost a víno v konvi dřevěné - obě přes noc zvětrají a jsou zkažené.
- Víno obveseluje srdce lidská.
- Víno v srdci blaho plodí, mnoho vína však škodí.

Ing. Antonín Konečný

Štengaráček

zpravodaj obce Šitbořice

REDAKČNÍ RADA:

**Šéfredaktor: František Franěk, zástupce šéfredaktora: Ing. Josef Zelinka,
členové rady: Ing. Antonín Konečný, František Majer, ml. , sazba: Mgr. Bronislav Kolegar,
elektronická podoba: František Valíček ml. ,**

<http://www.raz-dva.cz/stengaracek>, email: stengaracek@raz-dva.cz

**VYDAL: OÚ Šitbořice, Osvobození 92, Šitbořice v září 2002 jako č. 3/2002, ročník 8
ZAREGISTROVÁNO: Okresní úřad Břeclav, č. j. 574/95- 408/Za. , r. z. : MK ČR E 11609**

NÁKLAD: 570 kusů * VÝTISK ZDARMA